

NEDODR- ŽOVAT VZTAH REŽISÉR A HEREC

FOTO J. HROMÁDKO

ROZHOVOR S JANOU
SVOBODOVOU,
REŽISÉRKOU PŘEDSTAVE-
NÍ SÓLO PRO LU
AN INTERVIEW WITH
JANA SVOBODOVÁ,
DIRECTOR OF SOLO
FOR LU

BREAK OUT OF THE DIRECTOR- ACTOR- RELATION- SHIP

Proč jste se v případě Inscenace SÓLO pro Lu rozhodla pro dokumentární formu a nakolik bude mít tato Inscenace také charakter sociálně zaměřeného divadla?

Chápeme-li postupy dokumentárního divadla jako jeden ze způsobů zpracování autentických příběhů, v případě představení SÓLO pro Lu se jedná o jediný způsob, jak nahlédnout na téma, jehož nositelkou je čínská performerka a zpěvačka Jing Lu. Nejedná se totiž o Inscenaci v pravém slova smyslu, neboť v tomto případě nescenujeme předem napsaný scénář. Text vzniká souběžně s prací na jevištní akci, hudbou a vizuálním plánem. Mluvíme spíše o „představení“. SÓLO pro Lu chceme reagovat na aktuální společenskou situaci. Jejímž projevem jsou rostoucí obavy západního světa ze stále se zvětšujícího vlivu velké Číny. Toto obecné téma reflektujeme prostřednictvím intimního příběhu mladé Číňanky, která našla svůj nový domov v České republice.

Důležitou roli bude mít hudba Michala Nejtka. Proč jste si vybrala právě Michala jako spolupracovníka a jakým způsobem bude mít hudba vliv na strukturu SÓLO pro Lu?

S Michalem Nejtkem se nesetkávám poprvé. V minulosti jsem ho přizvala ke spolupráci na Inscenacích V II.20 tě opouštíš!, Čajovna Karma-
-duchovní horor a Sen Ander Sen. Na Michalových kompozicích obdivuji odvážné kombinace tradičních hudebních postupů se širokou škálou experimentů. Zaujímá mě, jak propojuje elektroniku s plejádou zvuků, které nás každodenně obklopují. Velkou část naší práce s Lu tvoří hra s nejrůznějšími zvuky, které s pomocí jednoduchých technologií následně nahráváme. Michal některé z našich „zvukových prostředí“ rozvíjí do hudebních skladeb, některé naše texty zhudební tak, aby je Lu mohla zpívat.

S Jing Lu spolupracujete již po několikáté, liší se nějak vzájemný přístup ve společné práci nyní, kdy pracujete pouze nad sólovou Inscenací?

Jing Lu jsem poprvé potkala v roce 2001. Hledali jsme tehdy v Arše pro představení Marné tážení nebes čínské herce a zpěváky. Tehdy devatenáctiletá Jing se přihlásila na náš Inzerát v místních čínských novinách. Byla hodně nesmělá a až nedávno mi prozradila, že skoro nerozuměla česky. Od té doby jsem ji přizvala do několika projektů, dlouhodobě se mnou spolupracuje na projektech s Imigranty a od roku 2007 je členkou úzkého týmu skupiny Allstar Refjūdži Band. Naše vzájemná důvěra se budovala pomalu a opatrně. Vzhledem k tomu, že SÓLO pro Lu vzniká v úzkém dialogu mezi námi dvěma, bez těchto minulých zkušeností by dnes takové představení nemohlo vzniknout.

Do jaké míry jste měla připravený aspoň rámcový dramaturgický oblouk, který byl zkouškami naplněn?

Jak jsem říkala, na začátku bylo téma a osobní příběh Jing Lu. Naše společná práce začala více než před rokem sérií vzájemných otázek a odpovědí. Na samém začátku práce jsme udělaly dohodu: I když ve finále bude na jevišti stát sama, v průběhu práce se naše role budou překrývat a proměňovat. Nebudeme dodržovat klasický vztah režisér versus herec. Jedině tak můžeme vytvořit prostředí opravdové tvůrčí důvěry a otevřít prostor pro vzájemnou výměnu témat, která by jinak zůstala skryta.

Nakolik je Inscenace SÓLO pro Lu složena pouze z osobního příběhu a názorů protagonistky, a nebo jste do ní vložila i některá vlastní témata či informace? Nakolik je to Inscenace „čínská“ a nakolik „evropská“?

I když je život Jing Lu plný dramatických zvratů, Inscenovat tento příběh nebylo naším cílem. SÓLO pro Lu pracuje s kontrastem osobní výpovědi a širšího společenského kontextu. Věříme, že finálním součtem bude divadelní výpověď o světě, ve kterém se společně nacházíme v roce 2012.

Rozhovor vedl / Interview by
Lukáš Jilíčka

Why did you choose the documentary form for Solo for Lu and to what extent will the production also take on the characteristics of social theatre?

If we understand documentary theatre as one of the ways of adapting real stories, in Solo for Lu it was the only way to explore the theme embodied by Chinese performer and singer Jing Lu. We're not talking about a production in the true sense of the word, because in this case we are not producing a pre-written script. The text is created at the same time as the stage action, music and visual plan. We're talking more about a "performance". With Solo for Lu we want to react to the current social situation, which is manifested in the West's constantly growing fear of China's rising influence. We reflect on this general theme through the intimate story of a young Chinese girl who has found a new home in the Czech Republic.

Michal Nejtka's music will play an important role. Why did you choose to work with Michal in particular and in what ways will the music influence the structure of Solo for Lu?

This isn't the first time that I've worked with Michal Nejtka. I worked with him on the production of At 11:20 I Will Leave You!, The Karma Tearoom – Spiritual Horror and Sen Ander Sen. I really admire Michal's music for his brave combination of traditional approaches with a broad range of experimentation. I'm interested in how he combines electronic music with a wide range of common everyday sounds. A large part of our work with Lu consists of games with the various sounds, which we then record with the help of simple technologies. Michal develops some of our "sound environments" into musical compositions and sets some of our lyrics to music so that Lu can sing them.

You've already worked with Jing Lu several times. Was working together on a solo production different?

I first met Jing Lu in 2001. At that time we were looking for Chinese actors and singers for the production of Questioning Heaven in Despair. Jing, who at that time was 19, replied to our ad in the local Chinese newspapers. She was very shy and she recently admitted to me that she hardly understood Czech. Since that time we have involved her in several projects. She has been working with me for a long time on projects with immigrants and she has been a member of the Allstar Refjūdži Band since 2007. Our mutual trust has been built slowly and cautiously. As Solo for Lu was created out of a close dialogue between the two of us, without this past experience this kind of performance would not have been possible today.

Was there any basic dramaturgical framework that was filled in during rehearsals?

As I said, at the beginning there was the theme and personal story of Jing Lu. Our work together started more than a year ago with a series of mutual questions and answers. At the very start of the work we agreed that even though at the end she will be the one standing on stage alone, in the course of the work our roles would overlap and transform. We did not want to stay within the bounds of a classic director-actor relationship. This was the only way we could create an environment of genuine creative trust and open up a space to share themes which would otherwise remain concealed.

Is Solo for Lu made up exclusively of the performer's personal stories and opinions or did you put any of your own themes or information into it? Is the production mostly "Chinese" or "European"?

Although Jing Lu's personal story is full of drama, our goal was not simply to produce this story. Solo for Lu places the personal story in the broader social context. We believe that the final product will be a theatrical statement about the world in which we find ourselves in 2012.